

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

IMIELIN

1. Nazwa

**KOŚCIÓŁ PARAFIALNY PW. MATKI BOSKIEJ
SZKAPLERZNEJ**

2. Czas powstania

lata 1909-1912
lata 1948-1953 (rozbudowa)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Elewacja zachodnia

4. Adres

ul. Imielińska 89

współrzędne geograficzne:

N 50°08'45.56''
E 19°11'12.29''

5. Przynależność administracyjna

Województwo: śląskie

Powiat: bieruńsko-lędziński

Gmina: Imielin

6. Formy ochrony

Zapis planu zagospodarowania
przestrzennego:

Miejscowy plan zagospodarowania
przestrzennego miasta Imielin dla
obszaru położonego w rejonie ulic
Wojciecha Sapety, Pokoju i Imielińskiej
przyjętego Uchwałą Nr XLI/254/2018
Rady Miasta Imielin z dnia 26 marca
2018 r.

8. Historia, opis i wartości

Historia

Idea budowy kościoła w Imielinie pojawiła się na pocz. XX wieku. W 1902 roku uzyskano zgodę na jego budowę. Na budowę wybrano parcelę pomiędzy szkołą, a dworkiem biskupim. Powstały 2 projekty budowy kościoła autorstwa arch. Koziczyńskiego i L. Schneidera, jednakże macierzysta parafia w Chełmie nie wyraziła zgody na budowę zbyt dużej świątyni (która miała przewyższać kościół chełmski) Projekt ostatecznie wzniesionej, dużej kaplicy opracował arch. Max (?) Giemza. Budowę rozpoczęto 11 VII 1909 roku, kiedy to ks. Paweł Winkler – prob. chełmski poświęcił miejsce pod przyszły kościół. W ciągu jednego sezonu doprowadzono mury do poziomu okien. Kamień brano z miejscowego kamieniołomu, cegłę kupowano w cegielni w Brzezince, wapno z pobliskiego wapiennika p. Smolenia. Po ponad rocznej przerwie, prace przy kościele ruszyły wiosną 1911 roku i do końca tegoż roku doprowadzono mury do wysokości dachu oraz położono posadzkę. Latem następnego roku dokończono budowę świątyni, wykonując dach i prace wykończeniowe. 29 IX 1912 kościół poświęcił ks. dziekan Jan Kapica z Tych. W latach 30. XX wieku planowano poszerzyć kaplicę. Powstał projekt rozbudowy, zatwierdzony przez Kurię (pismo z dnia 11.07.1938 r.), jednakże wybuch wojny uniemożliwił realizację tych zamierzeń. W 1945 roku kaplica uległa uszkodzeniu, m. in. zniszczona została sygnaturka, częściowo dach, jedna ze szkarp oraz wybito większość okien. Po wojnie Kuria 18.10.1947 roku zatwierdziła projekt przebudowy kościoła, przygotowany przez arch. Jana Kapołąkę. Prace prowadzono w latach 1948-1953, rozbudowując kaplicę o 2/3 długości. W 1957 roku ukończono wieżę, nadbudowaną o 16,2 m (do wysokości 27 m). W latach 70. XX wieku przeprowadzono posoborową aranżację wnętrza, wg proj. arch. Adama Lisika.

Opis:

Kościół orientowany. Murowany, z okładziną z piaskowca. Wzniesiony w formie trójnawowej bazyliki, z rozbudowaną częścią wschodnią i wysoką wieżą w fasadzie. Prezbiterium zamknięte ścianą prostą, niewyodrębnione z korpusu nawowego. Nawy wydzielone ostrołuczными arkadami. Wnętrze nakryte sklepieniem gwieździstym. Elewacje o silnie akcentowanych podziałach pionowych, oszkarpowane, szkarpy zakończone smukłymi pinaklami. Fasada z wysoką wieżą o układzie schodkowym, zwieńczona pinaklami; dekorowana dużymi płycinami oraz wnekami arkadowymi. Boczne nawy zwieńczone ozdobną balustradą. Elewacja wschodnia ze schodkowym szczytem, zwieńczonym licznymi pinaklami oraz rozetą na osi. Przylega do niej przybudówka o elewacji przeprutej licznymi oknami, z arkadowym fryzem w zwieńczeniu.

Wartości:

Kościół o formach stylowych zaczerpniętych z neogotyku angielskiego, stylistyce bardzo rzadko realizowanej w architekturze sakralnej w Polsce. Obiekt o interesującej, malowniczej architekturze. Jest przykładem interesującej rozbudowy skromnej historyzującej budowli, która w ramach działań otrzymała wyraźne formy stylowe. Posiada wartości historyczne w skali regionalnej.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania:

Bardzo dobry, obiekt po konserwacji, widoczne niewielkie zabrudzenia (zacieki pod gzymssem)

Postulaty:

- Zachowanie formy architektonicznej, w tym detali i wystroju.
- Wpis do rejestru zabytków wraz z najbliższym otoczeniem.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr inż. arch. Ewa Caban
mgr Irena Kontny

Dział Centrum Dziedzictwa
w Instytucie Myśli Polskiej
im. W. Korfańskiego
Katowice, październik 2020

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

Z up. Śląskiego Wojewódzkie
Konserwatora Zabytków
mgr inż. arch. Anna Ostrowska
Zastępca Śląskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków